

A

absēns l. *esse*

abstinēre l. *tenēre*

ācer, *ācris*, *ācre* erős, éles
ācritēr erősen, hevesen

acerbus fanyar

peracerbus nagyon fanyar
acerbitas fanyarság
exacerbāre elkészeríteni

acervus rakás, halmaz

acervāre rakásra gyűjteni, föl-
halmozni
acervātim rakás számra; tömöt-
ten

acuēre élesíteni, hegyezni

acūtus éles; hegyes, éles eszű
acūmen élességes, hegye vminek
acus (u) f. tű
aculēus túske, fullánk
aciēs (e) (élesség, él); csatarend

adulārī hízelkedni

adulātor hízelgő
adulātiō hízelgés

aedēs templom; több. lakóház

aedīcūla templomocska
aedificāre építeni
aedificātiō építés
exaedificāre fölépíteni
inaedificāre ráépíteni
aedificium épület

aedīlis aedilis, az épületek felü-
gyelője

aeger beteg, beteges

aegrē bajosan, alig; zokon (ae.
ferre)
aegritūdō betegesség, kedvetlen-
ség

aegrōtus beteg

aegrotāre betegeskedni

aegrōtātiō betegeskedés

aemūlus vetélkedő; féltékeny

aemulārī vetélkedni

aemulātor vetélytárs

aemulātiō vetélkedés

aequus sík, egyenes, egyenlő, al-
kalmas; egykedvű; méltányos

aequum síkság

aequē egyenlően, éppen úgy

aequitās méltányosság

aequāre egyenlővé tenni

aequātiō egyenlővé tétel

adaequāre egyenlővé tenni

coaequāre egyenletessé ten-
ni, kiegyenlíteni

aequor síkság; tenger

aequālis egyenlő, egykorú, kor-
társ

aequaliter egyenlően, hasonló-
képp

aequalitās egyenlőség, egyko-
rúság

inaequālis egyenetlen

inaequaliter egyenetlenül

inīquus egyenetlen, igazságtal-
lan

inīque alkalmatlanul, igaz-
ságtalanul

inīquitās egyenetlenség, al-
kalmatlanság, igazságtal-
lanság

aequiparāre egyenlővé tenni,
hasonlítani

aequinoctium éjnap egyenlőség

aes réz, érc, pénz

āēneus (*aheneus*) ércből való

aerārium kincstár

aerātus rezes

- obaerātus* adós
aerūgō f. rozstda
- aestimāre** becslülni
aestimātor becslő
aestimātiō becslés
existimāre vélni
existimātor ítéelő
existimātiō vélemény, becslés
- aestus** (u) ár (vízár); hőség
aestuāre hullámozni
exaestuāre fölpezseg, fölforr
aestuōsus forró; tikkasztó
aestās nyár
aestīvus nyári; *aestīva* (t. i. *loca, castra*) nyaraló hely, nyári tábor
- aevum** idő, kor
aetās kor
aeternus örök
aeternitās örökkévalóság
- ager** föld, szántóföld
agellus földecske
agrestis falusi, paraszt
agrārius szántóföldet illető; *lex agraria*
peragrāre bejárni, beutazni
peregrē külföldön
peregrīnus külföldi, idegen
peregrinārī utazni
peregrinātiō utazás
agricōla földművelő
agricultūra földművelés
- agēre** hajtani, űzni, cselekedni
āge nosza, rajta
āctor végrehajtó; színész
āctus (u) hajtás; szavalás; fölvo-
nás (a színjátékban)
actiō cselekedet, tárgyalás
agitāre hajtani, mozgatni, vmit
feszegetni
- agitātiō* mozgatás
exagitāre űzni, üldözni
cogitāre l. ezt
āgilis mozgékony, serény
agilitās mozgékonyság, se-
rénység
agmen menet, menő sereg
ambigēre (*perf. sup.* nincs) ké-
telkedni; vitatkozni
ambiguus kétes, vitás
ambiguitās kétértelműség
ambāgēs kerülő, vargabötű
abigēre elűzni
adigēre odaterelni
circumāgēre körülhajtani, meg-
fordítani
cōgēre összetereelni; kényszerí-
teni
dēgēre eltölteni (az időt)
exigēre kihajtani; követelni
exāctus pontos
exāmen (e. h. *exagmen*) se-
reg; vizsgálat
examināre vizsgálni
perāgēre megtenni, végrehajtani
prōdigēre eltékozolni
prōdigus tékozló
redigēre visszavinni, hajtani
vhová
subigēre alávetni, kidolgozni
trānsigēre átszűrni; végrehajta-
ni, elvégezni
- āgnōscere** l. *noscere*
- āla** szárny
ālātus szárnyas
ālārius szárnyhoz való, a sereg
szárnyán álló
āles madár
- alacer** (*cris, cre*) vidám, tenni vágyó
alacritās vidámság, kedv

albus fehér; *album* fehér tábla

albēre fehérleti
albēscēre fehérredni
albidus fehéres

alēre táplálni, növelni

altus magas
altitūdō magasság
altor m., altrīx f. tápláló
alimentum táplálék
almus étető, jótévő, kedves
alumnus növendék
coalēscēre összenőni
adolēscēre fölnőni
adolēscēns ifjú
adolēscēntia ifjúság
adultus fölnőtt
abolēre eltörölni
abolēscēre (sup. nincs) elmúlni,
 eltűnni
obsolēscēre elavulni
obsolētus avult, kopott
subolēscēre (perf. sup. nincs)
 fölsarjadni
subōlēs sarjadék, ivadék
prōlēs ivadék
indōlēs hajlam, tehetség

alius más

aliō máshová
alibī máshol
aliunde máshonnan
aliter másképp
aliās különben
aliōquin máskülönben, egyéb-
 iránt
aliēnus idegen
aliēnāre, abaliēnāre elidege-
 níteni
aliēnigēna idegen, külföldi

allicēre (e. h. *adlicēre; praes, alli-
 cio*) vonzani, magához édesgetni

ēlicēre kicsalni
illicēre csábítani
illecebrae csábítás, édesgetés
pellicēre (e. h. *perlicēre*) elcsá-
 bítani

pellāx csábító, ármányos
dēliciae gyönyör (l. külön)
laccēre kötekedni, ingerelni

alter a másik

alteruter egyik a kettő közül
alternus egymást fölváltó, (fölv-
 áltva)
altercārī vitatkozni
altercātiō vita

altus l. *alēre*.

alveus meder; medence, teknő

alveōlus kis meder; teknőcske

amāre szeretni

amābilis szeretetreméltó
amor szerelem, szeretet
amīcus (a, um) barát
amīcē barátilag
amīcītia barátság
inimīcus ellenség
inimīcītia ellenségeske-
 dés

amoenus kellemes, kedves

amoenitās kellemesség

adamāre megszeretni

ambīre körüljárni; kérni

ambitus (u) folyosó; hivatalva-
 dászás

ambitiō becsvágy

ambitiōsus becsvágyó

ambulāre sétálni

ambulātiō sétálás; sétálóhely

inambulāre járni-kelni

amnis folyam

amnicūlus folyócska

amnicōla folyómelléki

amplus tág, bő

amplīre nagyobbítani, tágítani
amplitūdō terjedelem, bőség
amplificāre bővíteni

anceps l. caput**angēre** szűkíteni; aggasztani

angor aggodalom
angustus szűk, szoros
perangustus nagyon szűk
angustiae szoros (út, hely)

angŭlus szöglet

ānxius aggódo

ānxietās aggság, aggódás

animus lélek, kedv

anima lehelet
animōsus lelkes, bátor
animāns élő
animal élőlény, állat
exanimis, *inanimus* élettelen
exanimāre megölni; pass. meghalni
sēmianimis félholt
unanimus egyetértő
animadvertēre észrevenni

annus év

annālēs (t. i. libri) évkönyvek, krónika
annuus esztendeig tartó
anniversārius évenként visszatérő
annōna évi jövedelem, termés, gabona
annōsus koros, vén
annōtinus esztendő, tavalyi
biennium két évi idő
triennium három évi idő
quadriennium, *quinquennium*
perennis esztendeig tartó; tartós

perennitās tartósság

perennāre soká eltartani
quotannīs évenként

ante előtt

anteā (ante ea) azelőtt

antīquus régi

antīquitās régi kor, régiség

antīquitus régtől fogva

antīquāre megszüntetni, elvetni

aperīre nyitni

apertē nyitva

apricus verőfényes, napos

apricārī sütkérezni

operīre betakarni

adoperīre betakarni

cooperīre eltakarni, ellepni

opācus árnyékos

aptus illő, alkalmas

aptāre illeszteni

ineptus alkalmatlan, balga

ineptiae balgaságok

appellāre nevezni, szólítani

compellāre szólítani, felelősségre vonni

interpellāre közbeszólni

aqua víz

aquae-ductus (u) víz-vezeték

aquōsus vizes, vízzel öntözött

aquārī vizet hordani

aquātīō vízhordás

aquīla sas

aquilifer sashordozó

arāre szántani

arātor szántó

arātrum eke

arbīter ítélobíró

arbitrārī vélni

arbitrium ítélet

arbor fa

arboreus fafőle, fa-
arbustus fás, fával beültetett
arbustum faültetvény

arcēre eltiltani, távol tartani

coercēre féken tartani
exercēre gyakorolni
exercitus (u) hadsereg
exercitāre gyakorolgtatni
exercitātiō gyakorlás

ārdere égni

ārdor égés; égő vágó
exārdescere (sup. nincs) meg-
gyulladni

ārere száraznak lenni

arēna fővény, porond
exārēscere kiaszni, kiszáradni
āridus száraz

argentum ezüst

argenteus ezüsből való
argentārius pénzváltó

arguere előadni, rábizonyítani, vádolni

argūtus világosan föltűnő, talá-
ló, elmés
argūtiae ügyesség, elmesség
argūmentum bizonyíték
argūmentārī bizonyítékul
használni vmit, okoskodni
argūmentātiō bizonyítás

coarguere rábizonyítani
redarguere megcáfolni

arma fegyverek

armāre fölfegyverezni
armātūra fegyverzet
armiger fegyverhordozó
inermis fegyvertelen

ars művészet

artifex művész

artificium művészet, mesterfogás
artificiōsus művészi, mester-
séges

iners ügyetlen

inertia ügyetlenség

sollers találékony, ügyes

sollertia ügyesség

artus (u) plur. tagok

articulus íz, csukló; névelő

asper zordon

aspēritās zordonság, keménység

assiduus l. *sedere*.**astutus** ravasz

astūtia ravaszság

āter fekete

ātrāmentum tinta

atrōx kegyetlen

atrōcītās kegyetlenség

athēnae Athén

Athēniēnsis athéni

audere merni

audāx merész

audaciter, *audacter* merészen

audācia merészség

audire hallani

audītus (u) hallás

audītor hallgató

audītiō hallás; hallgatás; hallo-
más

audientia meg-, kihallgatás

inaudītus hallatlan

exaudīre kihallani, jól hallani;
meghallgatni

oboedīre rá hallgatni, szót fo-
gadni

augere növelni

auctor szerző, javasló

auctōritās tekintély

auctiō árverés

aurum arany	<i>aucupium</i> madarászat
<i>aureus</i> aranyból való	<i>aucupārī</i> madarászni
<i>aurōra</i> hajnal	<i>auspex</i> madárnéző jós
auxilium segítség; plur. segédcsapatok	<i>auspicium</i> madárnézés, jóslat
<i>auxiliārī</i> segíteni	<i>auspicārī</i> madarakat nézve jósolni; fölavatni vmit
<i>auxiliārēs</i> segédseregek	<i>augur</i> madárjós
auspex , <i>auspicium</i> l. avis	<i>augurium</i> jósjel
avēre jól érzi magát, kedve van vmihez	<i>augurārī</i> sejteni
<i>avē</i> üdvöz légy	<i>inaugurāre</i> fölavatni
<i>avidus</i> vágyó, kapzsi	avus nagyatya
<i>aviditās</i> erős vágy	<i>avia</i> nagyanya
<i>avārus</i> fősvény	<i>avunculus</i> nagybátya
<i>avāritia</i> fősvényesség	<i>proāvus</i> dédapa
avis madár	<i>abāvus</i> ükapa
<i>auceps</i> (<i>aucūp-</i>) madarász	<i>atāvus</i> ősapa